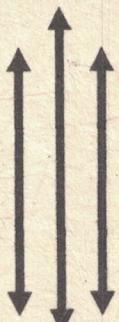

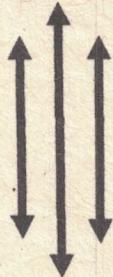

खिजीदेम्वा गाउँपालिकाको सोहौं गाउँ सभामा मिति २०८१ अषाढ द गते
शनिबार गाउँपालिका अध्यक्ष श्री गम्भु शेर्पाले प्रस्तुत गर्नु भएको

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

खिजीदेम्वा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
खिजीफलाटे, ओखलढुंगा
कोशी प्रदेश, नेपाल

उपाध्यक्षज्यू

सभाका सदस्यज्यूहरु,

यस गरिमामय सभामा खिजीदेम्वा गाउँपालिकाको अध्यक्षको हैसियतले यस गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्त खुशी र गौरवान्वित महशुस गरेको छु । यस अवसरमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको प्राप्ति साथै सुदृढ शासकीय प्रवन्ध र राजनीतिक व्यवस्था परिवर्तनका खातिर भए गरिएका विभिन्न चरणका जनआन्दोलन, मधेश तथा जनजाति आन्दोलनमा आफ्नो अमुल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञात-अज्ञात शहीदहरुप्रति हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु । साथै यस गाउँ कार्यपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाको क्रममा महत्वपूर्ण सल्लाह, सुझाव दिएर सहयोग पुऱ्याउनु हुने यस गाउँपालिकाका आमा, बुबा, दाजुभाइ तथा दिदी, बहिनीहरु, कर्मचारी, स्थानीय बुद्धिजीवि, पत्रकार, नागरिक समाजका प्रतिनिधि, राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, शिक्षक/शिक्षिका, स्वदेश तथा विदेशमा रहेर पनि यस खिजीदेम्वालाई नजिकबाट नियाली माया सद्ग्राव व्यक्त गर्नुहुने आम व्यक्तित्वहरु तथा विभिन्न संघ, संस्थाका प्रतिनिधि मित्रहरु प्रति हार्दिक आभार तथा धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

नेपाल संघीयतामा प्रवेश गरेसँगै स्थानीय तहको दोश्रो निर्वाचनद्वारा निर्वाचित भएपश्चात् आ.व. २०८०/०८१ को कार्यकाल पूरा गर्ने चरणमा रहेका छौं ।

"आर्थिक विकास सुशासन र सदाचारः सुखी नागरीक, समद्व खिजीदेम्वा हाम्रो आधार" सरकारको सपना एवं गाउँवासीहरुको चाहना तथा हामीले निर्वाचनमा मतदाताहरु समक्ष गरेका प्रतिज्ञाहरु पूरा गर्ने दिशामा हामीले आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रमलाई मुखरित गरेका छौं । जसका लागि सीमित स्रोत साधनको किफायती ढंगबाट अधिकतम उपयोग गर्दै आगामी आर्थिक वर्षलाई खिजीदेम्वाको दीगो विकासका लागि राष्ट्रिय लक्ष्यहरुलाई स्थानीयकरण गर्दै गुणस्तरीय पुर्वाधार निर्माण सहित स्थानीय स्रोतको पहिचान तथा परिचालन गरी समावेशी, जलवायु उत्थानशील र दीगो स्थानीय आर्थिक विकास मार्फत समृद्ध खिजीदेम्वा सुखी खिजीदेम्वा वासीको लक्ष्य हासिल गर्न दीगो विकासका लागि सार्वजनिक, निजी क्षेत्र, विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था, समुदाय र नागरिकसँगको सहकार्य, समन्वय र साझेदारीलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

विविध कारणबश मुलुकको आर्थिक सङ्कुचन हुँदै गएको सन्दर्भमा पनि खिजीदेम्वा गाउँपालिकालाई पर्यावरणमैत्री, स्वच्छ, सुन्दर र समुन्नत गाउँपालिकाको रूपमा विकास गरी पर्यटकीयमय गाउँपालिका, श्रम संस्कारको विकास तथा उत्पादनशील स्थानीय अर्थतन्त्र र विकासका पुर्वाधारलाई व्यवस्थित बनाउँदै अगाडि बढनका लागि यस नीति तथा कार्यक्रमले प्रमुख प्राथमिकताका रूपमा अंगिकार गरेको छ ।

१. विद्यमान परिवेश:

अर्थतन्त्र विश्व राजनीतिक द्वन्दवाट सिर्जित रुस युकेन युद्धका कारण हालसम्म समेत विद्यमान विश्व बजारमा परेको आर्थिक मन्दीको चपेटाबाट नेपाल अझै पनि अछुतो रहन सकेन र हाल सिंगो देशवासी आर्थिक मन्दीको विषम परिस्थितिबाट गुजिरहेका अवस्था छ ।

यसबाट संघीय सरकारको राजश्व परिचालनमा पर्न गएको असरका कारण स्थानीय तहले पाउनु पर्ने वित्तीय हस्तान्तरणमा नकरात्मक असर परेको कुरा यहाँहरु सबैमा विदितै छ । नेपाल विकासशील मुलुकको श्रेणीमा उकिलने लक्ष्य राख्दै गर्दा देशमा भएका दैनिक २ देखि ३ हजार युवा जनशक्तिहरु रोजगारीको खोजीमा विदेशिने गरेको कुरा सबैलाई थाहा नै छ । यसबाट खिजीदेम्बा पनि अछुतो रहने कुरा भएन । देशको युवा जनशक्ति विदेशिनुको कारणले आन्तरिक रूपमा स्थानीय तहमा युवा जनशक्तिको अभाव एकातिर छ भने हामीले पनि स्थानीय रूपमा युवा जनशक्तिका लागि पर्याप्त रोजगारी सिर्जना गरी देशको उर्जाशील युवा जनशक्ति लाई स्वदेशमै रोक्न सकिरहेका अवस्था छैन ।

यसका लागि हामीले स्थानीय तहमा आफ्नै गाउँधरमा आन्तरिक रोजगारी तथा स्वरोजगारीका अवसरहरु सिर्जना गरी गाउँधरको बसाई लाई व्यवस्थित र आकर्षक बनाउने कार्य चुनौतीपूर्ण छ । यो हाम्रो मात्र नभएर राष्ट्रिय रूपमै साझा चुनौतीको विषय हो ।

आर्थिक मन्दीको यस्तो विषम परिस्थितिमा पनि हाम्रो अर्थतन्त्रलाई सिर्जनशील क्रियाकलाप मार्फत पुनर्उत्थान गर्ने उद्देश्यकासाथ तिब्र रूपमा दीगो विकास गरी समृद्ध र समुन्नत खिजीदेम्बाको लक्ष्य हासिल गर्ने दायित्व हामीलाई छ । यसका लागि स्थानीय आर्थिक विकासका कार्यक्रमहरुमा विशेष जोड दिई आन्तरिक रोजगारी तथा स्वरोजगारका क्षेत्रहरुलाई प्रोत्साहन गरी स्थानीय वस्तु तथा सेवा क्षेत्रको विकासलाई प्रभावकारी बनाउनु अपरिहार्य छ ।

स्थानीय सरकारको सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउँदै आम जनमानसमा सुशासनको अनुभूति गराउन गाउँपालिकाको जनशक्तिमा क्षमता विकास गर्न समेत अपरिहार्य छ । यसका लागि विद्युतीय शासन प्रणालीलाई अझ प्रभावकारी बनाइने छ ।

सभाका सदस्य ज्यूहरु,

खिजीदेम्बा गाउँपालिकाको विद्यमान अवसरहरु लाई यस सभामा पेश गर्न चाहन्छु ।

- नेपालको संविधानद्वारा प्रदत्त अधिकारहरुको उपयोग र प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न सकिने,
- स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचन पछिको दोस्रो कार्यकालको दौरानमा अनुभवी र परिपक्व भएका छौं
- संविधानद्वारा प्रदत्त एवं कानून सम्मत प्राप्त अधिकारको प्रयोग गर्दै स्थानीय विकासलाई सिर्जनशील र व्यवस्थित गर्ने,
- भौगोलिक र साँस्कृतिक विविधतालाई भौगोलिक र साँस्कृतिक पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा विकास गर्ने,

- स्थानीय र अगानिक कृषिजन्य उपजको उत्पादन र बजारीकरण मार्फत आर्थिक वृद्धिमा टेवा पुग्नु,
- सबै वडामा सडक सञ्चालको विस्तार हुनु प्राय सडकहरु नियमित चल्ने अवस्थामा हुनु
- खिजीदेम्बा देशकै १०० पर्यटकीय गन्तव्यभित्र समेटिनु,
- अल्ट्रा ट्रायल रेस , गल्फ खेल , रक क्लाइम्बिङ जस्ता खेलकुदवाट पर्यटन प्रवर्द्धन गरि आर्थिक विकास र समृद्ध तर्फ अघि बढ्ने क्रममा ।
- खिजीचण्डेश्वरी एयरपोर्ट सञ्चालन गरी यसबाट माउन्टेन फ्लाइट सञ्चालनको सम्भाव्यता रहेको,
- स्थानीय प्राकृतिक श्रोतहरु, जङ्गल, जडीबुटी, जमिनहरु प्रशस्त हुनु ।
- पर्यापर्यटन, होमस्टे सञ्चालन मार्फत अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा जातीय संस्कार संस्कृति, पूर्थक पहिचानको र विकासका सम्भावनाको बजारीकरण ।
- कृषि, पर्यटन , जलबश्रोत र पूर्वाधारको विकास गरि आर्थिक विकास तर्फ अघि बढेका छौं ।
- श्रम संस्कारको विकास गरि विकासमा थप टेवा पुर्याइ राखेका छौं ।

सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अब म खिजीदेम्बा गाउँपालिकाका विद्यमान चुनौतीहरुलाई यस सम्मानित सभामा पेश गर्न चाहन्छु ।

- सीमित स्रोत र साधनबाट असीमित आवश्यकताहरु पूरा गर्नु
- कच्ची सडकहरुको जनअपेक्षा अनुरूप स्तरोन्तरी गर्नु
- स्थानीय कृषिजन्य उत्पादनहरुको सहज र सरल रूपमा बजारीकरण गर्नु
- विदेशिने र बाहिरिने युवा जनशक्तिहरुको बढ्दो पलायन दरलाई न्यूनीकरण गर्नु,
- पर्यटन विकासका लागि आवश्यक पूर्वाधारहरुको विकास गर्नु,
- कृषिजन्य जग्गा जमिनहरुको उचित रूपमा सदुपयोग गर्ने वातावरण सिर्जना गर्नु,
- जनतालाई गुणस्तरीय र सहज सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको उपलब्ध गराउनु,
- गाउँपालिकाका भौतिक पूर्वाधारजन्य संरचनाहरुको प्रभावकारी मूल्यांकन तथा उपयोग सम्बन्धी योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्नु
- स्थानीय स्तरमै पर्यास रोजगारी सिर्जना गर्नु
- प्राकृतिक श्रोतहरु जल, जमिन, जंगलको भरमगदुर प्रयोग एवं सदुपयोग गर्दै बहुमूल्य जडीबुटी, जीवजन्तुको अवैध निकासी पैठारी नियन्त्रण गर्नु
- स्थानीय पूँजी र सम्भावनालाई बाह्य बजार उन्मुख हुनबाट रोक्नु ।

यस गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका आधारहरु प्रस्तुत गर्दछु:

- नेपालको संविधानमा स्थानीय सरकारका लागि प्रदत्त अधिकार एवं शासनका लागि उल्लिखित नीतिगत व्यवस्था,

लाप्ति नं. ३००१
लाप्ति नं. ३००१
लाप्ति नं. ३००१

- > स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहले आवधिक, वार्षिक तथा रणनीतिक योजनाहरू बनाई लागू गर्दै जानुपर्ने प्रावधान,
- > राष्ट्रिय योजना आयोगले जारी गरेको स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८,
- > पन्धौ आवधिक योजनाको मूलभूत पक्षहरू ,
- > सोहौं आवधिक योजनाको अवधारणा पत्र अनुसार विभिन्न चरणको सहभागितामूलक प्रक्रिया
- > प्रादेशिक तथा संघीय सरकारबाट प्राप्त विभिन्न मार्गदर्शन तथा निर्देशनहरू
- > आर्थिक सर्वेक्षण २०८०
- > जनगणना प्रतिवेदन, २०७८
- > गाउँपालिकाको विघमान आर्थिक, सामाजिक अवस्था एवं भौगोलिक अवस्थिती
- > प्रादेशिक तथा संघीय सरकारबाट प्राप्त श्रोत तथा अनुदानको स्थिती,
- > आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेटबाट प्राप्त उपलब्धीहरू
- > गाउँपालिकाको क्षमता विकास सम्बन्धमा गरिएका कार्यक्रमको रूपरेखा,
- > गाउँपालिकाको निर्माणाधिन आवधिक एवं पञ्चवर्षीय योजनाको प्रारूप
- > दीगो विकास लक्ष्य २०३० को मार्गचित्र,
- > स्थानीय बुद्धिजीवि, सरोकारवालाहरू सबैको राय, सल्लाह सुझाव ।

पहुँचयोग्य र गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माणका लागि स्थानीय सरकार आफ्नो गाउँ क्षेत्रभित्रका आम उपभोक्ताहरू, सर्वसाधारण, उद्योग एवं निर्माण व्यावसायीहरू, विभिन्न सामाजिक संघसंस्थाहरू तथा विकास साझेदारहरूसँग समेत निरन्तर रूपमा सहकार्य गर्दै आएको व्यहोरा सर्वविदितै छ । गाउँबासीहरूलाई विकास र सुशासनको प्रत्यक्ष अनुभूति गराउनको लागि जनप्रतिनिधिहरूले विकासका लागि स्पष्ट मार्गदर्शन र कार्ययोजना सहित अगुवाई गर्ने हो भने प्रशासनिक संयन्त्रमार्फत त्यसलाई प्राविधिक तथा कानुनी ढाँचाको स्पष्ट आकृति भित्र आवङ्ग गराउनु आजको आवश्यकता हो । समय सापेक्ष आम नागरिकहरूले समेत वस्तुपरक सुझाव दिन भुल्न नहुने कुरामा दुई मत रहन्न । जनसहभागीता एवं जनपरिचालनको क्षेत्रमा गाउँपालिकाले कायम गरेको इतिहासलाई अक्षुण राख्दै शासकीय प्रबन्धमा जवाफदेहिता, पारदर्शिता, गुणस्तरीय जनसहभागीतालाई निरन्तर रूपमा कायम र सुनिश्चित गरिने छ ।

यस गाउँपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणलाई अद्यावधिक रूपमा अध्ययन गरी छारितो एवं चुस्त संगठन संरचना मार्फत प्रशासनिक तथा चालु खर्चलाई मितव्ययी बनाइनेछ । यसबाट सेवा प्रवाहलाई थप मितव्ययी, किफायती, प्रभावकारी तथा विकेन्द्रित तुल्याउदै पूँजीगत खर्च बढाउने नीति लिइएको छ । संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान एवं वित्तीय हस्तान्तरण मार्फत प्राप्त हुने रकमको उच्चतम र प्रभावकारी परिचालन एवं उपयोग गर्दै परिमाणात्मक भन्दा गुणात्मक, हेर्न सकिने भन्दा देख र अनुभूत गर्न सकिने विकासात्मक कार्यहरूलाई निरन्तर रूपमा बढावा दिइनेछ ।

[Handwritten signature]

यस सरकारले समृद्ध, समावेशी, स्वच्छ, सुरक्षित, स्वावलम्बी र सुशासित खिजीदेम्बा निर्माण गर्ने उद्देश्यलाई मूल मन्त्रको रूपमा शिरोधार्य गरेको छ। जनताको मौलिक अधिकार र प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्नका लागि उच्चतम् जनसहभागिता मार्फत पारदर्शिता र जवाफदेहितालाई विशेष रूपमा जोड दिइनेछ ।

सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अब म चालु आ.व. २०८०।०८। मा भए गरिएका हालसम्मका उपलब्धीहरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

कृषि विकास तर्फः

- कृषकहरुलाई आवश्यकतानुसारका विभिन्न मौसमी वित्रिविजनहरु नियमित रूपमा वितरण गरिएको छ ।
- कृषिजन्य उत्पादनमा टेवा पुर्याउन किसानहरुको लागि जैविक किटनाशक तथा रोगनाशक विषादी वितरण गरिएको छ ।
- यस गाउँपालिकामा आलुबाली, खेतीबाली कृषकहरुलाई उन्नत आलुखेती प्रविधि तालिम सम्पन्न गरिनुका साथै कृषक समूहहरुलाई आवश्यक वाली संरक्षणका सामाग्रीहरु तथा माटो सुधारक तत्व वितरण कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।
- प्राङ्गारिक प्रमाणिकरण गर्न सहभागितामूलक गुणस्तर निर्धारण प्रणाली मापदण्ड निर्माण गरिएको छ ।
- प्राङ्गारिक प्रमाणिकरण गर्नका लागि प्रत्येक बडाहरुमा पी.जी.एस. व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ ।
- पीजीएस व्यवस्थापन समितिमा प्रत्येक बडाका सय जना कृषक आवद्ध भई रूपान्तरण अवधिको प्राङ्गारिक प्रमाणित स्टिकर लगाउन योग्य भएका छन् भने आगामी आ.व. मा पूर्ण प्राङ्गारिक स्टिकर लगाउन योग्य हुनेछन् ।
- प्राङ्गारिक प्रमाणित कृषकको पहिचान कायम गर्नका लागि खिजीदेम्बा पीजीएस उल्लेखित लोगो डिजाइन भई गाउँपालिका भित्रका करिव ९ सय कृषकहरुले उत्पादित उपजमा उक्त लोगो यहि आवमा लगाउन सफल हुनेछन् ।
- कृषकहरुलाई आवश्यक पर्ने प्राविधिक सेवा टेवा निरन्तर रूपमा प्रदान गरिएको छ ।
- माटोको उत्पादकत्व पहिचान गर्न प्रत्येक बडाका माटोको नमुना परीक्षण हुने कार्य निरन्तर रूपमा हुँदै आएको छ ।
- प्रत्येक बडाका कृषकहरुलाई जैविक विषादी तथा गोठेमल सुधार साथै माटोको नमुना सङ्कलन गर्ने प्राविधिक तालिम प्रदान गर्ने कार्य सम्पन्न गरिसकिएको छ ।

भौतिक पूर्वाधार तर्फः

- प्रदेश सरकारसँगको साझेदारीमा धारापानी, ताउर, छेर्मादिड, दुक्सिन्दुक, झाप्रे सडक स्तरोन्नती र राज्ञावारी चण्डियान महाभिर हुँदै मोलुड गाउँपालिका जोड्ने सडक स्तरोन्नती कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- संघीय सरकारको साझेदारीमा सञ्चालन भएको खिजीचण्डेश्वरी खिजीकाती रावादोलु भुसिंगा सडक निर्माण तथा स्तरोन्नती कार्यको लक्ष्य प्रासीको अन्तिम चरणमा रहेको छ ।
- प्रदेश सरकारबाट प्राप अनुदान रकमबाट ५ शैयाको खिजीदेम्बा आधारभूत अस्पताल र प्रसुती सेवा सहितको अस्पताल, खिजीचण्डेश्वरी स्वास्थ्य चौकीको लागि आवश्यक फर्निचर व्यवस्थापन कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

[Signature]

- यसै गापाका वडा नं. १ को पटपटे साल्पुखोला र वडा नं. ८ को कासीखोला दोभान झोलुङ्गे पुल निर्माण कार्यको अन्तिम भूत्तानी कार्य समेत सम्पन्न भई सकेको छ।
- साम्वाञ्चोलिङ गुम्बा, फाप्रे छेमार्दिङ देवच्याड छोकुर छोलिङ गुम्बाको पुनः निर्माण कार्य सम्पन्न पश्चात् भूत्तानीको प्रक्रियामा रहेका छौं।
- यसै गापाभरिका कृषकहरूबाट उत्पादित कृषिजन्य वस्तुहरूको भण्डारण गर्नका लागि शीत भण्डार गृह निर्माणका लागि आवश्यक जग्गा प्राप्त गरी जग्गा सम्याइ र रयाविन जाती लगाउने कार्य सम्पन्न भएको छ।
- साना सिंचाई कार्यक्रम अन्तर्गत तीनै तहको सरकार, स्वीस सरकार र उपभोक्ता समितिको साझेदारीमा वडा नं. ५ स्थित कुडेखोला प्लाप्चु लुजु मानेखोला सिंचाई योजना, वडा नं. ७ स्थित रञ्जना स्कुल दुङ्गे चौतारा सिंचाई योजना र वडा नं. १ स्थित सिमखोला पारी काखे वारी सिंचाई योजना निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।
- खानेपानी तथा सिंचाईका योजनाहरू र लधुजलविद्युत आयोजनाहरूको आवश्यक व्यवस्थापन तथा नियमित मर्मत कार्यलाई निरन्तरता दिइराखिएको छ।
- गाउँपालिकाको नवनिर्मित प्रशासकीय भवनको भौतिक पूर्वाधार संरचना थप निर्माण निरन्तर रूपमा गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइराखिएको छ।
- यसै गापाको वडा नं. ३, खिजीचण्डेश्वरी स्थित प्रसुती सेवा सहितको अस्पताल भवनको भौतिक संरचना निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।
- वडा नं. १, २, ६, ७ र ८ को प्रशासकीय भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको छ भने वडा नं. ४ को प्रशासकीय भवन पनि निर्माण कार्यको अन्तिम चरणमा पुगेको छ।
- गाउँपालिका भवनको लागि आवश्यक फर्निचर तथा फिक्सचर्स विद्युतीय ठेक्का प्रणालीबाट खरिद कार्य सम्पन्न गरिएको छ।
- वडागत रूपमा सञ्चालनका लागि लक्ष्य राखिएको भौतिक निर्माण सम्बन्धी ससाना योजनाहरूको अधिकांश कार्य सम्पन्न गरिएको छ भने केहि योजनाहरू सम्पन्न हुने चरणमा रहेका छन्।

स्वास्थ्य तर्फः

- आ.ब. २०८०/२०८१ मा हालसम्म २९ जना जोखिममा रहेका गर्भवती तथा प्रसुती भएका महिलाहरूले प्रेषणको आधारमा निःशुल्क एम्बुलेन्स तथा विशेषज्ञ सेवा लिई नवजात शिशु तथा आमाहरू सम्भावित स्वास्थ्य जोखिमबाट मुक्त भएका छन्।
- स्वास्थ्य चौकी रावादोलुमा कार्यरत एक जना अ.न.मी. लाई अल्ट्रासाउण्ड सम्बन्धी तालिम तथा अल्ट्रासाउण्ड मेशिन व्यस्थापन गरि सेवाको सूनिश्चितता गरिनुका साथै आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र छेमार्दिङमा कार्यरत एक जना अ.न.मी. लाई समेत तालिमको व्यवस्था मिलाएको छ।
- कोशी प्रदेशसर्गांको समन्वयमा आधारभूत अस्पताल खिजीफलाटे तथा खिजीचण्डेश्वरीमा फर्निचर व्यवस्थापन गर्न सफल भइएको छ।

- > खोप लगाउने उमेर समूहका सम्पूर्ण वालवालिकाहरुलाई पूर्ण खोप लगाएको सूनिश्चितता गरिएको छ।
- > विद्यालयमा अध्ययनरत विधार्थी तथा शिक्षकहरुको निःशुल्क आँखा परीक्षण शिविर सञ्चालन गरी आवश्यक औषधी, चश्मा तथा परामर्श सेवा प्रदान गरिएको छ।
- > मानसिक समस्या भएका विरामीहरुलाई शिविर सञ्चालन गर्नुका साथै निःशुल्क औषधी बितरणको प्रवन्ध मिलाइएको छ।
- > गाउँपालिका तथा अन्य संघ, संस्थाहरुको साझेदारीमा ४ पटक निःशुल्क बिशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरी ५ हजार १ सय १७ जना खिजीदेम्बा वासीहरुले स्वास्थ्य सम्बन्धी सेवा प्राप्त गरेका छन्।
- > पोषण तथा अन्य कार्यक्रमहरु समयमा नै सम्पादन गरि स्वास्थ्य सेवाको पहुँच पुर्याएको छ।
- > आ.ब. २०८०/२०८१ को बैशाख महिनासम्ममा ७१ जना गर्भवती महिलाहरुलाई बर्थिड सेन्टरबाट निःशुल्क प्रसुती सेवा दिनुका साथै १ सय ३ जनालाई निःशुल्क अल्ट्रासाउण्ड सेवा समेत प्रदान गरिएको छ।

शिक्षायुवास्तु खेलकुद तर्फ

- > शैक्षिक गतिविधिलाई क्रियाशील र व्यवस्थित बनाउनका लागि यस वर्ष शिक्षा समितिको बैठक ७ पटक बसेको छ।
- > सबै विद्यालयको लागि विद्यमान अवस्था बुझनका लागि प्र.अ. हरुको बैठक ८ पटक बसेको छ।
- > यस गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरुमा अध्ययनरत कक्षा ३ देखि १२ सम्मका २ हजार जना विद्यार्थीहरुलाई सार्वसेनेपालको सहयोगमा न्यानो ज्याकेट वितरण कार्य सम्पन्न गरिएको छ।
- > शिक्षण सिकाई क्रियाकलापहरुलाई समय सापेक्षा रूपमा व्यवस्थित गर्नका लागि ४७ जना शिक्षकहरुलाई पाठ्यक्रम प्रवेधिकरण तालिमको आयोजना गरिएको छ।
- > प्र.अ., सरोकारवाला, शिक्षकहरुलाई सिकाई क्षति न्यूनिकरण सम्बन्धी कार्यशाला सम्पन्न गरिएको छ।
- > शिक्षक र विद्यार्थीको अनुपात साथै शिक्षण सिकाई कार्यलाई प्रभावकारी र नतिजामुखी बनाउनका लागि आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा आधारभूत र माध्यमिक तहका शिक्षकहरुको सरुवा तथा नव नियुक्त शिक्षकहरुको पदस्थापन कार्य सम्पन्न गरिएको छ।
- > यस गाउँपालिकाभित्रका विद्यालयहरुमा ०-३ कक्षामा अध्ययनरत ११०० छात्राछात्राहरुलाई ट्रयाकशुट वितरण गरिएको छ।
- > बाल कक्षाका ३२५ जनाहरुलाई विद्यालय झोला वितरण कार्य सम्पन्न गरिएको छ।
- > कक्षा १ देखि ३ सम्म मातृभाषा (सुनुवार, तामाङ र शेर्पा)मा स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण र पाठ्यपुस्तक छपाई कार्य सम्पन्न गरिएको छ।
- > वडा नं. १ को नमिद्व्वर माध्यमिक विद्यालयमा कल्स ओभर रिजेज नेपालको सहयोग र सहकार्यमा दिवा खाजा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।
- > यस गा.पा. भित्रका माध्यमिक विद्यालयहरुमा अध्ययनरत १८४ जना साधारण र २२ जना प्राविधिक धारबाट गरी जम्मा २१० जना विद्यार्थीहरु एस ई ई मा सामेल भएका छन्।

३२५

- यस गा.पा. का ८२ जना साधारण र २६ जना प्राविधिक धारका गरी १०८ जना विद्यार्थी कक्षा १२ को परीक्षामा सामेल भएका छन् ।
- यस गाउँपालिकाभित्र रहेका ३६ वटा विद्यालयको नक्साइन कार्य पुरा भएको छ ।
- विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत कुण्डली मा.वि. र चण्डेश्वरी मा.वि. माझगाउँ र चम्पादेवी आ.वि. बन्सेमा विज्ञान प्रयोगशाला व्यवस्थापन कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।
- गाउँपालिका स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड कप प्रतियोगिताबाट उत्कृष्ट हुने विद्यार्थी खेलाडीहरुलाई छनौट गरी जिल्ला स्तरीय राष्ट्रपति शिल्ड कप प्रतियोगितामा सहभागी हुन पठाइएको र सो प्रतियोगितामा स्थान हासिल गरेर आउने प्रतिभाहरुलाई पुरस्कृत र सम्मान गर्ने संस्कारको शिलान्यास गरिएको छ ।
- छेम्फिंडिङ माध्यमिक विद्यालय,ओड्डी डाँडा १ जना र किल्खोर्दिङ गुम्बामा १ जना गरी २ जना मातृभाषा शिक्षक नियुक्त गरिएको छ ।

महिला बालबालिका तथा समाज कल्याण तर्फ

- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवसको अवसरमा विभिन्न दिवसीय एवं सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।
- खिजीदेम्बा गाउँपालिकाको आमा समूह/सञ्चाल गठन तथा सञ्चालन कार्यविधि निर्माण कार्य सम्पन्न गरिए अनुरूप वडा तथा गाउँपालिका स्तरीय आमा समूह/सञ्चाल गठन गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको बडास्तरीय मिलिजुली समूह र गाउँपालिका स्तरीय ओपीडी गठन गरिएको छ ।
- लैङ्गिक हिसा निवारणका लागि कोशी प्रदेश सरकारद्वारा वित्तीय हस्तान्तरण भई आएको अनुदान रकम सम्बन्धित खातामा जम्मा गर्ने कार्य सम्पन्न भै सकेको छ ।
- करुणा फाउण्डेशन नेपाल, कोशी प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालय र यस गाउँपालिकाको त्रिपक्षीय लागत साझेदारीमा सञ्चालित अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनःस्थापना कार्यक्रम अन्तर्गत गापाका सबै वडाका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको स्वास्थ्य जाँच, अपाङ्गता पहिचान, नयाँ परिचय पत्र वितरण तथा पुराना परिचय पत्र अध्यावधिक गर्नका लागि सबै वडाहरुमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।
- आगामी आर्थिक वर्षको लागि समेत अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनःस्थापना अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु तय तथा स्वीकृत गरिसकिएको छ ।

लघुउद्यम विकास तर्फ

- युवा महिलाहरुको लागि भाषण कला तथा वाक क्षमता विकास सम्बन्धी ५ दिवसीय सीप विकास तालिम सञ्चालन गरिएको,
- व्यावसायिक रूपमा ढाका बुनाई, मुढा निर्माण तथा स्यनिटरी प्याडहरुको उत्पादन, सङ्कलन तथा विक्री केन्द्रको स्थापना गरिएको छ ।
- व्यासायिक उद्यमीहरुलाई ५ जनाको समूह प्रविधि (टायर, नाइलनको डोरी, सुतारी, सियो, टायर काट्ने कैची लगायत) हस्तान्तरण गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।
- रेष्यु नेपालसँगको सहकार्यमा युवा कृषकहरुलाई उद्यमशीलता सिप विकास तालिम(ट्रायर मेसिन, ढाकाको तान) सञ्चालन गरिएको छ ।

खानेपानी तर्फ

- खिजिदेम्वा गाउँपालिकामा चाल आव २०८०/०८१ मा स्वीकृत बजेत तथा कार्यक्रमानुसार गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा सञ्चालित खानेपानी आयोजना निर्माण तथा मर्मत कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- गाउँपालिकाका ५, ९, २ र ६ नं. वडाहरुमा खानेपानी आयोजना मर्मत कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- गाउँपालिका बासीहरुको तत्कालिन माग र आवश्यकतानुसार ८ हजार मिटर पोलिथिन पाइप, ५ हजार लिटर क्षमताको २ वटा हिल ट्याङ्क र ९० वटा त्रिपाल खरिद गरि वितरण गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।
- समुदायको माग र आवश्यकतानुसार वडा नं. ५को लाम्पाटा, वसन्ते र प्रचुर सम्भावना बोकेको पर्यटकीय क्षेत्र एवम् यस गाउँपालिकाको ऐतिहासिक सम्पदा देम्वाडाँडाको खानेपानी सर्वे कार्य सम्पन्न गरिनुका साथै सम्बन्धित निकायमा समस्या समाधानका लागि आवश्यक पहल गर्ने काम सम्पन्न गरिएको छ ।

आगामी आ.व. का नीति तथा कार्यक्रमहरु

उपाध्यक्षज्यू,

सभाका सदस्यज्यूहरु

अब म आ.व. २०८१।०८२ को विषयंगत एवं क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्दछु
कृषि विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम तर्फ

- कृषकहरुलाई आवश्यकतानुसारका आगामी दिनहरुमा पनि आवश्यकता पहिचान गरी विभिन्न मौसमी वित्त विजनहरु वितरण गरिनेछ ।
- सामूहिक खेति प्रवर्द्धन तथा उद्यमी कृषक प्रोत्साहनका लागि कृषिमा लगानी गर्दा कृषकलाई कृषि कर्जाको ब्याजमा ५० प्रतिशत ब्याज अनुदान दिने व्यवस्था गरिनेछ ।
- कृषिजन्य उत्पादनमा टेवा पुर्याउने हेतुले किसानहरुको लागि जैविक किटनाशक तथा रोगनाशक विषादी वितरण सम्बन्धी कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- आलुबाली, खेतीबाली कृषकहरुलाई उन्नत आलुखेती प्रविधि तालिम साथै कृषक समूहहरुलाई आवश्यक बाली संरक्षणका सामाग्रीहरु तथा माटो सुधारक तत्व वितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउँदै निरन्तरता दिइनेछ ।
- हिउँदै, वर्षे तुथा सुन्तला र स्याउ प्रजातिका फलफूलका गुणस्तरीय विरुद्ध उपलब्ध गराइने छ ।
- कृषि यान्त्रिकरण प्रवर्द्धन गर्ने प्रत्येक वडामा गहुँ कुट्टने मेसिन तथा मिनिटिलर प्रत्येक वडाहरुमा वितरण गरिने छ ।
- पी.जी.एस. व्यवस्थापन समितिको उत्पादक समूहमा प्रत्येक वडाहरुमा थप एक सय जना कृषकहरु आवद्ध गराइने छ । चालु आवमा रूपान्तरण अवधिको प्राङ्गारिक प्रमाणित कृषकहरुलाई पूर्ण प्राङ्गारिक प्रमाणित कृषक प्रमाण पत्र वितरण गरिनेछ ।
- एक हजार आठ सय कृषकद्वारा उत्पादित कृषि उपजलाई पूर्ण प्राङ्गारिक र रूपान्तरण अवधिको प्राङ्गारिक लोगो लगाई ब्राण्डिङ गरी सो उपजको बजारीकरण गरिनेछ ।

- प्राङ्गारिक प्रमाणित बाली बजारीकरण गर्नका लागि यस गाउँपालिकाका कृषकहरुलाई सक्षम र सक्रिय साझेदारी संस्थासँग सिधा जोडी कृषि उपजको बजारीकरण प्रवर्द्धनका लागि थप प्रभावकारी रूपमा समेत कार्यप्रक्रिया अवलम्बन गरिनेछ।
- व्यावसायिक रूपमा तरकारी फलफूल तथा नगदे बाली खेती सम्बन्धी तालिम तथा प्रविधियुक्त नयाँ कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा ल्याइनेछ।
- खाद्यान्न बाली उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरी खाद्य सुरक्षाको प्रत्याभूति गराइनेछ।
- कृषकहरुको हितमा हुने गरी उत्पादन लागत थोक तथा खुद्रा मूल्य विक्षेपण र उचित मुनाफा राखी न्यूनतम समर्थन मूल्य निर्धारण गरी बजारीकरण गरिनेछ।
- नयाँ आलु पकेट क्षेत्र विस्तार गरी आलु उत्पादनलाई थप प्रवर्द्धन गरिनेछ।
- कृषि विमा सेवालाई निरन्तर रूपमा विस्तार गर्दै लगिनेछ।
- विभिन्न निकायहरुसँग समन्वय गरी विभिन्न प्रजातिका फलफूलका विरुद्धाहरु कृषक तथा समुदायहरुमा वितरण गरिनेछ।
- कृषि अनुसन्धान र तालिम प्रदान गर्न नर्सरी सहितहको वागवानी केन्द्र र खाद्यान्न बालीको रैथाने वीज बृद्धिका लागि विउ उत्पादन केन्द्र तथा सामुदायिक वीउ बैंक (Seed Bank) स्थापना गर्न पहल गरिनेछ।
- अगार्निक कृषि उपज उत्पादन गर्न जैविक मल र जैविक विषादी प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।

भौतिक पूर्वाधार तर्फः

- प्रदेशसँगको लागत साझेदारीमा तपसिलका योजनाहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- साझावारी चण्डीथान चुली महभीर मोलूङ गापा जोड्ने सडक स्तरोन्नती
- धारापानी ताउर छेमार्दिड टुकिसन्दोक झाप्रे सडक स्तरोन्नती
- संघीय सरकारसँगको लागत साझेदारीङ्गा पाल्लेखर्क चर्नालु चुली कासी सडकको स्तरोन्नती कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ।
- संघीय, प्रदेश सरकार र स्वीस परियोजनासँगको साझेदारीमा सञ्चालन हुने साना सिचाई कार्यक्रम अन्तर्गत नरकट्टे सिचाई योजना, सालमु लसावारी पेपे टारछे सिचाई योजना सञ्चालन गरिनेछ।
- झोलुङ्गे पुल निर्माण सम्बन्धी कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- चोरपातल कुलावन लक्वुर टोल, पिनापु कात्तिके चाँभोटे टोल, गङ्गलु सिमालडाँडा पिपल डाँडाचारघरे हुँदै बोम्दोका, तित्का थिडथिड जोड्ने कृषि सडक निर्माण गरिनेछ।
- गाम्नाडे टोल पुजारी उकालो कमल मोड मुख्य सडकलाई विशेष प्राथमिकताका साथ सोलिड गर्ने गरिनेछ।
- भित्ते नयाँबन कात्तिकेखर्क, चुप्लुङ चित्रे लेतीटोल, खुन्दुर्के विच हुँदै मुख्य सडक जोड्ने, च्यासिडडाँडा फकर्मु फेदी हुँदै थामडाँडा जोड्ने, सज्जावारी स्वास्थ्य चौकी हुँदै चर्नालु जिरो प्वाइन्ट जोड्ने, थामडाँडा हुँदै वुक्तेल जोड्ने, धुन्साफेदी साल्मे मानेडाँडा सडक स्तरोन्नती तथा टर्निड निर्माण तगायतका सडक निर्माण तथा गाउँ पालिका भित्रिका विभिन्न ग्रामिण सडकहरु सोलिडका कार्यहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- यसै गाउँपालिकाको बडा नं. ५ मा करिव २५० जनाको क्षमता कम्भर्ड हल निर्माणका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।

स्वास्थ्य क्षेत्र तर्फः

- स्थानीय सरकारको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने अधिकार स्वरूप जनताको मौलिक हकको रूपमा रहेको स्वास्थ्य सेवालाई सुदृढ र गुणस्तरीय बनाईनेछ।

- आधारभूत अस्पताललाई प्रबिधिमैत्री बनाई आवश्यक जनशक्ती व्यवस्थापन गरि गुणस्तरीय सेवाको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
- गर्भवती महिला / प्रसुती भएका ४५ दिनभित्रका महिला तथा नवजातशिशुहरुमा जटिलता भई थप स्वास्थ्य उपचारको लागि अन्यत्र जानुपर्ने अवस्था भएमा प्रेषणको आधारमा निशुःल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गरिनेछ ।
- बालबालिकाहरुको स्वास्थ्यलाई मध्यनजर गरी नियमित खोप, पोषण, भिटामिन 'ए' आदि जस्ता कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउदै लगिने छ,
- जेष्ठ नागरिक लगायत स्वास्थ्य सेवावाट वश्चित पूर्ण अपाङ्गता भएका नागरिक, दीर्घरोगी लगायतका नागरिकहरुलाई टोलटोलमै पुगेर विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य धुमित स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन थप नियमित र व्यवस्थित गरिने छ,
- प्रत्येक नागरिकले कम्तिमा पनि बर्षको एक पटक स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने र रोग पहिचान भएका व्यक्तिको समयमै उपचार गराउन सहजिकरण गरिने छ,
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा सबैको सहज पहुँच बढाउनका लागि गाउँपालिका, निजी तथा गैर सरकारी निकायहरुबाट एकीकृत रूपमा विशेष कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ,
- नेपाल सरकारको स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउदै ज्येष्ठ नागरिक र पूर्ण अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरुको वीमाको सुनिश्चित गरिने छ,
- महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाको सेवालाई अझ प्रभावकारी बनाउन प्रोत्साहन भत्तालाई निरन्तरता दिई अभिमूखीकरण तालिम संचालन गरिने छ,
- मातृशिशु स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउन गाउँपालिकामा परिचालित सरकारी, गैरसरकारी संस्थाका कार्यक्रमहरुलाई परिणाममुखी र प्रभावकारी बनाउनुका साथै निःशुल्क मल्टीभिटामिन वितरण लाई निरन्तरता दिई पोषण सुधारका थप कार्यक्रम ल्याईनेछ ।
- मातृशिशु स्याहार तथा मृत्युदरमा शून्यमा ल्याई मातृ शिशुको स्वास्थ्य स्तर सुधार्न बर्थिड सेन्टरलाई व्यवस्थित गरी २४ सै घण्टा सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्थालाई थप व्यवस्थित गरिने छ ।
- प्रजनन् स्वास्थ्य/सुरक्षित मातृत्व/एकीकृत बालरोगको व्यवस्थापन जस्ता एकीकृत बालरोगको व्यवस्थापनत कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाई किशोर किशोरीलाई आवश्यक सेवा परामर्श कार्यक्रमलाई प्राथामिकताका साथ संचालन गरिने छ ।
- नेपाल सरकारले निःशुल्क रूपमा उपलब्ध गराउन सूचिकृत गरेका औषधिहरु निःशुल्क रूपमा बर्षभारि उपलब्ध गराईने छ ।
- स्वास्थ्य इकाईलाई दरबन्दी सहित व्यवस्थापनको लागि प्रदेश एवम् संघीय सरकारसँग माग गरिनेछ ।
- प्रत्येक माध्यमिक विद्यालयमा किशोरीहरुलाई आइपर्ने शारीरिक तथा मानसिक समस्याहरुको समाधानका लागि उचित परामर्श सहितको सेवा प्रदान गरिने छ ।
- नेपाल सरकारको कार्यक्रम अन्तरगत स्पाइनल इन्जुरी, मृगौला रोगी, डायलाइसिस तथा क्यान्सरका रोगीहरुलाई मासिक भत्ताको व्यवस्था गरिनेछ ।
- समुदायिक मानसिक स्वास्थ्य कार्यक्रम मार्फत मानसिक समस्या भएका विरामी तथा विरामिका अभिभावकहरुलाई अभिमूखीकरण कार्यक्रम संचालन गरी मनोसामाजिक परामर्श सेवा तथा नियमित औषधिमा प्रदान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

३५५५

- योग शिविर तथा नसर्ने रोग व्यवस्थापन गर्न आयुर्वेद उपचार पद्धतिमा जोड दिईने छ।
- योग विज्ञान तथा प्राकृतिक चिकित्सालाई प्रवर्द्धन गरिने छ।
- पाठ्यर खस्ने समस्या भएका महिलाहरुको लागि स्कीनिड क्याम्प सञ्चालनलाई निरन्तरता दिईने छ।
- परिवार नियोजन सेवा अन्तर्गत लामो जन्मान्तरका साधनहरुलाई पहुँचयोग्य र सशक्त बनाइने छ।
- माहामारी तथा प्रकोपजन्य रोगहरुको नियन्त्रणका लागि ACT Immediate को अवधारणा लागू गरिनेछ।
- मातृ तथा नवशिशु स्वास्थ्य कार्यक्रमा गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नको लागि बर्थिड सेन्टरका प्रत्येक नर्सिड कर्मचारीहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि गराउने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- नव परिवार योजना बनाएका दम्पतीहरुलाई निशुःल्क रूपमा फोलिक एसिड वितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ।
- ज्येष्ठ नागरिकहरुको नियमित रूपमा स्थलगत स्वास्थ्य परीक्षणको व्यवस्था गर्ने र दीर्घ रोगीहरुले नियमित सेवन गर्ने औषधिहरु सबै स्वास्थ्य चौकी तथा स्वास्थ्य इकाई बाटै वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ।

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद तर्फ

- कक्षा १ देखि ३ सम्म मातृभाषा (सुनुवार, तामाङ र शेर्पा)को पाठ्यक्रम अनुरूप पठनपाठन कार्य सुरु गरिनेछ र कक्षा ४ र ५ को स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण र पाठ्यपुस्तक छपाईका कार्य सम्पन्न गरिनेछ।
- गाउँपालिका, जिल्ला र प्रदेश स्तरीय राष्ट्रपति रनिड शिल्ड कप प्रतियोगिता सम्बन्धी कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- उत्कृष्ट विद्यालय र शिक्षक पुरस्कृत कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- स्वास्थ्यको लागि खेलकुद भन्ने मूल मर्मलाई कार्यान्वयन गर्नका लागि विद्यालयहरुमा घुस्ती खेल प्रशिक्षक नियुक्त गरिनेछ।
- अन्तर गाउँपालिका स्तरीय महिला भलिवल प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ।
- हाम्रो गौरव तथा पहिचानको आधार थोलेदेम्वामा गल्फ खेलकुद आयोजना गरिनेछ।

महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण तर्फ

- आगामी दिनहरुमा अपाङ्ग तथा बालमैत्री भौतिक पूर्वाधार तथा संरचना निर्माण गर्नका लागि कार्यव्यवस्था मिलाइनेछ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको लागि आमा घर वा कोसेली घरको निर्माणका लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ।
- परिवर्तित र विकसित समाज अनुकूल समायोजित हुने बातावरण सिर्जना तथा सामाजिक नेतृत्व विकासका लागि समाजमा रहेका बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति एवं महिलाहरुका लागि नेतृत्व विकास तालिम प्रदान गरिनेछ।
- वर्तमान समाजमा बढ्दो बालबिवाह तथा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी चुनौतीहरुको न्यूनीकरण गर्दै स्वस्थ खिजिदेम्वा निर्माणका लागि किशोर किशोरीहरुलाई बालबिवाह तथा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी सचेतनामूलक तालिम सञ्चालन गरिनेछ। विभिन्न अवसरहरुमा सञ्चालन गरिने दिवसीय एवम् सचेतनामूलक कार्यक्रम तथा परिचय पत्र वितरण जस्ता नियमित कार्यहरुलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- बालमैत्री स्थानीय तह घोषणा गर्नका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ।

- आमा समूह सञ्चालहरुका लागि विउ पूँजीको व्यवस्था गरिनेछ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको लागि हील चेयर, श्रवण यन्त्र तथा अन्य सहायक सामाग्रीहरुको आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- यस गाउँपालिकाले कोशी प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालय र करुणा फाउण्डेशन नेपालसँगको विपक्षीय लागत सञ्चेदारीमा सञ्चालित अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनःस्थापना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । उक्त कार्यक्रम मार्फत हरेक नवजात शिशुमा जन्मदोष परीक्षण गरी जन्मदोष पहिचान भएका शिशुहरुको स्वास्थ्योपचार, विद्यालयमा रहेका १० वर्ष मुनिका बालबालिकाको स्वास्थ्य परीक्षण र व्यवस्थापन लगायतका रोकथामका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्नुका साथै यस गाउँपालिका भित्र रहेका सबै प्रकारका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको पहिचान गरी शिक्षा, स्वास्थ्य, जीविकोपार्जन, सशक्तिकरण र सामाजिकीकरणका क्षेत्रमा आवश्यक सहयोग प्रदान गरिनेछ । यसका अतिरिक्त पहिचान भएका सबै अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको परिचयपत्रका साथै राज्यले प्रदान गर्ने सामाजिक सुरक्षाका योजनाहरु मा पहुँच विस्तार गरिनेछ ।
- सीधीआर कार्यक्रमसँगको सहकार्य तथा सहलगानीमा अपाङ्गता व्यक्तिहरुको आधारभूत मानवीय जीवनयापन कार्यका लागि रोजगारी सिर्जना तथा सहजीकरण गरिदिनका लागि कोशेली घर निर्माण गरिनेछ ।
- उमेर ढलिकएका विपन्न परिवारका महिला तथा ज्येष्ठ नागरिकहरु लक्षित स्वास्थ्य परीक्षण शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
- नौ बटै बडाभित्रका महिलाहरुको लागि मागमा आधारित सिपमुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- बडा नं. २ मा आमा समूह सञ्चाल भवन निर्माण कार्य प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ ।
- बडा नं. ७ स्थित रहेको महला भवनको मर्मत तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य सम्पन्न गरिनेछ ।

लघु उद्यम विकास तर्फ:

- जनप्रतिनिधिहरुको लागि बाक क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम सञ्चालन तथा आयोजना गरिनेछ ।
- युवा कृषकहरुलाई थप उद्यमशील बनाई आगामी आ.व. मा थप सीप विकास तालिम प्रदान गरिने छ ।
- व्यवसायिक परामर्श तालिम प्रदान गरिने छ ।
- वस्तु तथा सेवाको बजार सम्बन्ध विस्तार गरिने छ ।
- लघु उद्यम विकास कर्जा प्रवाह (वित्तीय साक्षरता तालिम) प्रदान गरिनेछ ।
- सक्रिय तथा रुग्ण उद्यमीहरुलाई पुर्नताजकी सीप विकास तालिम प्रदान गरिने छ ।
- बडा सदस्यहरुलाई अधिकार क्षेत्र पहिचान तथा क्षमता विकास तालिम प्रदान गरिने छ ।

खानेपानी तर्फ:

- मानव जाति मात्र नभई जीव जगतकै आधारभूत आवश्यकताको रूपमा चिनिने पानीको समस्या र आपूर्तिबीच आगामी आ.व. २०८१/०८२ मा पनि सबै भूगोल र वस्तीहरुमा आवश्यक र उचित तालमेल मिलाइनेछ ।
- गाउँपालिका बासीहरुको माग र आवश्यकतानुसार खानेपानी पाइप तथा ट्याङ्की व्यवस्थापन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ भने वर्तमान प्रवृत्ति र नतिजा तथा उपलब्धीलाई मध्यनजर गरी त्रिपाल खरिद तथा वितरण कार्यमा रोक लगाइएको छ ।
- समुदायको माग र आवश्यकतानुसार बडा नं. ५को लाम्पाटा, वसन्ते र प्रचुर सम्भावना बोकेको पर्यटकीय क्षेत्र एवम् यस गाउँपालिकाको ऐतिहासिक सम्पदा देम्वाडाँडाको खानेपानी सर्वे कार्य

३०८.

सम्पन्न गरिनुका साथै सम्बन्धित निकायमा समस्या समाधानका लागि आवश्यक पहल गर्ने काम सम्पन्न गरिएको छ ।

उपाध्यक्षज्यू

सदस्यज्यूहरु,

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को लागि प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमले आर्थिक विकास, सुशासन, सदाचार कायम गर्दै खुशी नागरिक तथा समृद्ध खिजीदेम्वा निर्माण गर्ने यस सरकारको सङ्कल्प र सपनालाई साकार रूप दिलाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने कुरामा मेरो विश्वास छ । नागरिकको गुणस्तरीय शिक्षा र स्वास्थ्य साथै प्रत्यक्ष रोजगारीमा पहुँच वृद्धि हुने तथा सेवा प्रवाहमा आधारभूत परिवर्तन भइ खिजीदेम्वा वासीहरुमा यस सरकार प्रतिको विश्वास बढोत्तरी हुने अपेक्षा मैले लिएको छु । आम खिजीदेम्वा वासीहरुको जीवनस्तरमा समयसापेक्ष, गुणात्मक रूपान्तरणको दिशामा यो नीति तथा कार्यक्रम कोशेदुङ्गा सावित हुने विश्वास गर्दै यसमा सभाका सदस्यहरुको पूर्ण समर्थन र कार्यान्वयनमा सबैबाट सक्रिय र सकारात्मक सहयोग प्राप्त हुने विश्वास व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा, सबै राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी तथा सुरक्षाकर्मी, व्यवसायी बैड तथा वित्तीय क्षेत्र, सहकारी, समुदाय, नागरिक समाज, सञ्चारकर्मी लगायत सम्पूर्ण आमावुवा, दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरुमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । खिजीदेम्वाको विकास र समृद्धिको लक्ष्य हासिल गर्न निरन्तर सहयोग पुर्याउँदै आउनुभएका सम्बद्ध सबै पक्ष, विकास साझेदारहरुलाई हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै आगामी दिनमा समेत निरन्तर सहयोग समन्वय सहकार्य र साझेदारीताको अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद ।

खिजीदेम्वा गाउँ सभाबाट मिति २०८१ असार ८ गते स्वीकृत भएको उपरोक्त अनुसारको खिजीदेम्वा गाउँपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २१ वमोजिम प्रमाणित गर्दछु ।

गाउँपालिका अध्यक्ष
मिति: २०८१।०३।०८